

ВЫХОДИТЬ ШОДНЯ РАНО

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІ.
—
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

*) Поміщаємо цю статтю з уваги на безумовно цінний її підхід і правильні деякі думки, однак зауважимо, що ш. автор очікує нац.-соціалістичний рух, його потенційний вартості і практичні наслідки надто односторонньо та промовчує суттєві історичні зміни, переределі за час панування Гітлера. По цілй теми, ще вернемося. — Прим. Ред.

Фабрика хемічних виробів
О. Левицька і С-ка
 у Львові, вул. Кордецького ч. 31.
 Телефон 60-04. ПКО. 503-881
 поручає в ласні вироби найвищої якості
 Пасту до взуття „Елегант“ терпентин.
 Пасту до взуття „Елегант“ воскову
 Пасту до підлоги „Французька маса“
 Віск комбінований до підлоги
 Васеліну до шкіри

Синку до білля

1387

понадкову і коронову

Шпори до чобіт. — Віск шевський. — Смола шевська.

ська Німеччина і — робила дорогу Гітлерові. Адже він обіцявав, що переверне цей лад до гори людомі...

В цей спосіб Гітлер прийшов до влади. Чи змінилося наслідком цього щонебудь засадничого в об'єктивній німецькій внутрішній і зовнішній ситуації? Чи змінився Гітлер щонебудь з того, що складалося на т. зв. „німецьку національну ганьбу“? Гітлер пішов у своїм програмово-пропагандистській ставленні справ так далеко, що зробив зміну попереднього німецького демократичного режиму і зміну міжнародного німецького положення справою національної честі! Мовляв: нація мусить собі повернути свою втрачену честь. Це не станеться так довго, доки не буде персвідчена радикальна зміна дотеперішньої німецької ситуації.

Чи з приходом Гітлера ця зміна наступила? Саме починається дивовижна гра, велике політичне чарування. Наприклад, одним з джерел цього почуття оганьблення Німеччини було те, що версальський пакт накладав на Німеччину моральну вину за „спровокування“ війни і цим морально засадилював страхітливий німецький воєнний контрибуції, чи пак „репарації“. Гітлер послідовно називав нім. республіканський демократичний уряд — „урядом національної ганьби і зради“ через те, що цей уряд пактував і перемовнював з переможцями Німеччини і старався з ними дійти до якогось „модусу вивенді“, дарма, що переможці не хотіли анулювати ані тої точки обвинувачення німців за вибух війни, ані теж матеріальних репарацій. Це було так довго, доки Гітлер сам не прийшов до влади. На ділі, репарації пообіцяли ще демократична Німеччина. Коли за демократичної Німеччини існувала формально ця точка обвинувачення Німеччини за вибух війни — то це була „ганьба Німеччини“. Існує ця точка і втримується формально також за режиму Гітлера. Коли тепер Гітлер перемовнює і йде на найякітліш неможливі компроміси з погромиками Німеччини та хоча нада-

лі втримується теза про вину Німеччини за вибух війни, його політична компромісність це вже не є „ганьба Німеччини“, але це вже є „Бейтрагунг“, визволення, повернення німцям їхньої честі.

Таких прикладів можна би навести до сходу. Скажім таке: Вчора „ганьбою Німеччини“ було те, що Польща зняла т. зв. „коридор“ і що від Німеччини відділено Данціг. Гітлер заявив, що Німеччина так довго не відістане своєї честі, доки коридору і Данціга не відбере. Респ. демокр. уряд тому був урядом „національного зради“ і „зради“, що волею-неволею толерував цей стан розшматування Німеччини. Коли ж запанував Гітлер, то перший пішов на якнайдаліше порозуміння з Польщею. Коридор і справа Данціга взагалі зникла з дискусії. Данний стан цих річей залишився в повній силі, але ніхто з німців того фактичного стану більше не квестіонує.

Вчора за демократичного ладу, були в Німеччині — порівнюючи до передвоєнних часів — досить поважні господарські злидні. Але людям жилося матеріально без порівняння краще, як за гітлерівського режиму. Ідучи до влади Гітлер ще вчора говорив німцям: дивіться, на яких жебраках звела вас ця ганебна республіка! Геть з нею! Зі мною придуть кращі часи! Гітлер прийшов. А часи? Прийшли теж, але об'єктивно гірші, матеріально куди біліші. Але німецький нарід, задивлений у свого вожда, вірить, щиро, без пресії згори вірить, що йому тепер краще.

Здавалося наприклад Гітлерові, що ввійде в союз з Англією й Італією, що розторожить наслідком цього Францію і під хрестоносним походом на большевиків. Таке було написане й обіцяне в його книзі: „Моя Боротьба“. На ділі, як досі, всі спроби реалізації цієї концепції цілковито заглоблилися. Але зате здійснилося багато дечого цілком протилежного. Англія не йде вправді проти Німеччини, але й не йде на ніякі союзи з німцями. Більше ще: наслідком зброєнь наближується до Франції мілітарно настільки, що шляхом т. зв. „летунського пакту“ робить з Франції свого мілітарного союзника, робить з Франції мілітарного гаранта своєї власної безпеки та гарантує Франції її безпеку. Як звідси ще далеко до осамітнення Франції і союзу з Англією. Гітлер обіцявав німцям союз з Італією. На ділі повів таку австрійську „аншлюсову“ політику, що відштовхнув від себе Італію — і здійснив справжнє чудо — погодив її з Францією! Таких чуд є більше! До його приходу Мала Антанта й Італія були завзятими ворогами. Гітлер спричинив між ними перші спроби порозуміння. Він остаточно погодив Францію з большевиками — і замість хрестоносного походу на большевиків, Большевик опинилася... в Лізі Націй. Бесарабський конфлікт був одною зі запальних точок Європи. Гітлер цей конфлікт зліжидував, бо румуни й большевики погодилися. Чехія десятка-

ми літ не хотіла признати большевиків; за два роки влади Гітлера ЧСР не тільки Совіти признала, але й пішла з ними на тісний союз. Він переконав світ у слушність французько-тези безпеки. Своім „летунським“ зброєнням завдав у „сунув“ Англії від „дівину“ признав собі: міністрів Мекдональда і Саймона, зате допоміг прийти до влади франкофілітським консерватистам. Він вправді перечеркнув V розділ версальського пакту про обеззброєння Німеччини, завів у Німеччині загальну військову службу, але з тим вислідом, що друга сторона теж почала нагально зброїтися і дійсне відношення між ними до закордону не багато змінилось.

Сьогодні міжнародне положення Німеччини являє і неперемінне, ніж було колинебудь. Все одно, Гітлер каже своїй аудиторії, що міжнародне положення Німеччини шораз краще, що німім визнаються. І розуміється, аудиторія вірить.

Шоправда, міжнародна політика є завжди завжди мінлива, але можна було на підставі сучасного міжнародно-політичного положення Німеччини видавати дефінітивний оцінку успіхів чи невдач Гітлера. Ще замало мав часу, аби показати і довести, що зуміє. Але нині з Німеччиною зле. Міжнародні „чуда“ — крім негативних, Гітлерові не вдаються. Система європейських держав і окремі нації це не мітинг і не аудиторія, яку можна сугерувати. Тут рішає суворий закон об'єктивної гри сил і супроти нього Гітлер наразі безрадний.

Одно тільки вміє Гітлер доводити, а саме, що можна силою сугестії опанувати якусь людську масу, навіть цілий нарід до такої міри, що він просто затрачує своє „я“. Гітлер має цілий німецький нарід у своїй руці, під беззастережним і всемілним впливом своєї волі. Тримає його цупко і веде куди хоче. Чи матиме силу й здібність опанувати так само об'єктивну політичну дійсність, особливим німецьке міжнародне положення, як опанував субєктивізм німецьких душ? Важко це вже сьогодні сказати. Це покажуть щойно даліші літа.

Якщо Гітлер виявить оту силу і здібність, шоби опанувати європейську дійсність так, як опанував самих німців — буде політичним генієм, якого ще наша земля не носила. Так чи сяк — перед нами людина небуденного масштабу. Наразі „чарує“ і тримає світ в напруженні. Що вийде з цього на кінець: велика історія чи великий невдалий експеримент, це покаже щойно дальша будучність.

З. П.

При обструкції, забуреннях нарядів травлення, агазі, удареннях крові до голови і загальному недомоганні важивайте рано натіпскалянку природної гіркої воді **Franciszka-Józefa**. Поручають її лікарі!

ВАСИЛЬ БАЧИНСЬКИЙ.

Чортківський пролом.

Спомин-учасника з нагоди 16-их роковин.

Дня 7. червня минає шіснацять літ, як Українська Галицька Армія, яка здавалось, була у безвихідній ситуації силою волі і незрівняною хоробрістю розпочала славний та пам'ятний у нашої визвольної боротьби „чортківський пролом“. Я був тільки учасником та свідком подій на маленькому відтинку та міг бачити тільки те, що діялось в мому куріні, а найбільше в полку. Та мав я те щастя, що саме 7-ма бригада УГА, в якій склад входив курінь соти. Рибачевського та над яким зараз другого дня чортківського пролому я об'яв команду, перша взяла активну участь в чортківському проломі, зокрема наш курінь був одним з перших, який розпочав цей пролом.

Ми дістали приказ зайняти містечко Ягольницю. Наші стежі зголосили, що та місцевість обсаджена ворогом. Ми почали підготовлятися до наступу. Зближався вечір. Низько похилені по-статі, тихо та безшестивно мов тині зближались до перших домів містечка. Тут і там почали падати крісові стріли. З черги понеслось таракотіння скорострілів, а їх відгуки губились у розлогіх полях. Наша розстрільна розсипалась поміж домами містечка. Фабрика тютюну вже в наших руках. За пів години ми вже зайняли цілу Ягольницю. В напрямі противника ми вислали сильній стежі. Пішов і поручник Утриско. І судилось, що він перший завважив крівавим слідом

чортківський пролом. Ворожа куля забрала славного товариша-волека як першу свою жертву.

Зараз слідуєного дня ми брали наступом залізничну станцію Білобожницю. Перед нами розлогий рівний терен, який легко піднісся в напрямі станції. По широкому полі розсипалась наша розстрільна. За нами батарея соти. Кречківського чи Когута. Падуть перші гарматні стріли. А наша лава пішла вперед під тихий шум хвилюючих лавів, тріскіт крісових куль і клекіт скорострілів. Кулі брели мов рої ос. Я ішов у розстрільний поруч соти. Рибачевського. Раптом він припав до землі. Куля прошила йому ногу. Санітарі поралась біля ранених, а ми чимраз більше наближувались до станції. Здавалось, що розстрільною кормує машинерія, яка викидає людські манекіни, що мчаться вперед, припадають до землі, схоплюються і знову — вперед. Цей наступ подобав на пописові вправи. А гарматники начеб хотіли переганяти піхоту. Підізли під саму розстрільну і пражили з вільного поля. Ми добули станцію, санітарі переважували ранених полонених, стрільці збирали покинено зброю та набої. І наче жаль ставало, що противник подався, що наступ скінчився.

Зближався вечір. Цілий наш курінь заквартирувався на ніч у великому селі Біла Чортківська. На просторому майдані гуділо мов у казані. Кухні розділювали їжу, стрільці та сільська молодь співали пісень. Неслись вигукі радості. Бо йшла радісна вістка, що наші війська зайняли Чортків, що противник на цілому фронті вступається перед нашим напором.

Наша Армія, хоч голодна та холодна та що найгірше — без запасів стрільна, неслась грізною лавиною на захід. Вона виказала безпримірну хоробрість та саможертву для добра батьківщини. Населення тих сел, коїсь які переходили

ли наші побідні куріні, плакало з радості, віддавало останню сорочку національним героям. Наші ряди густо доповнялись добровольцями.

Опісля прийшла Переводока, Трибухівці, Бучач, Потуртори, Дикі Лани, Лисоня, Бережани, Гологори... А там — здивовані й збентежені по-статі, одягнені в новенькі сині однострої. Ім ще у далекій Франції, та ген за морем говорили, що противник, це незорганізовані хлопські банди...

Ніхто з нас не тямив воєнних трудів та небезпек, бо радість та гордість груди розпирали. А перші підвищення старшинських ступенів, які нам признали за хоробре поведіння на фронті! Це була для нас найвища та найбільша нагорода. Тільки одна настирлива та грізна думка не сходила у нас з голови: набої! Вичерпувались останки, а кожний набій, кожне гарматне стрільно ішло на вагу золота. І прийшло те, що мусіло прийти. Відворот. Але чесний, воєнський. Прикладами крісів, вістрями багнетів, мозолистими руками адержувала Українська Галицька Армія ворожий наступ. Здержувала його зеднана, злучена, сцементована великою ідеєю. І ця ідея дала змогу нашій Армії після переходу через Збруч іти в побідному поході на золототерхий Київ.

Хто пережив цей славний похід, який почався чортківським проломом, той до кінця життя уважатиме його за найкращий період свого життя. Він неодному з нас не дає падати духом, не дає вкрадатись гіркий зневірі. Чортківський пролом, це одна із найсвітліших сторінок боєвих дій у наших визвольних змаганнях. На жаль, та подія жде ще мемуаристів, які випрацюють та подадуть його історію, шоби грядучі покоління мали перед очима не лише невдачі і катастрофи, але й успіхи та світлі моменти визвольної боротьби.

За океаном.

ВІДСЛОНЕННЯ БЮСТУ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
В АМЕРИКАНСЬКІЙ ІНСТИТУТІ МИСТЕЦТВА
В ДІТРОЙТІ, МИШІГЕН.

В неділю 12. травня в Інституті Мистецтва в Дітройті, Мишиген, що є одним з найповажніших музеїв в Америці, відслонено бюст Кобзаря України Тараса Шевченка роботи нашого славного земляка Олександра Архипенка. Бюст виконаний з теракоти, що показує шлях своєму народові. Мистецький замісл бюсту влучний. Виконаний він із силою, питомою творам Архипенка. Що правда, борода не годиться із звичайним нам уявленням постаті Шевченка і можливо, що без борода та з питомим Шевченкові вусом постать Кобзаря булаб нам ріднішою. Однак для чужинців бюст так, як він представляється, є твором не лиш високо мистецьким, але також викликує бажане враження, що Шевченко був пророком, учителем та ідейним батьком українського народу.

Почин та уладження свята — це заслуга хору „Думка“, що існує в Дітройті від кількох років. Цей хор замовив бюст Кобзаря у п. Архипенка, зібрав перші гроші, подарував бюст Дітройському Інституту Мистецтва та вкінці уладив свято передачі бюсту згаданому Інституту і торжественного відслонення його.

Ідея пам'ятника Шевченка в Дітройті powstała ще в 1928 році з нагоди концерту Саломі Крушельницької у Дітройті. Почин до концерту й ідею поставлення пам'ятника Кобзареві України у Дітройті дав о. Лев Сембатович; до комітету належало 30 українських товариств в Дітройті й Гемтракеку. На прохання комітету управа міста Дітройту зарезервувала місце під пам'ятник Кобзареві України в прекраснім парку на острові Бел-Айл поруч пам'ятника Гетого, Дантого й інших. На жаль, частинно через екон. депресію і через розбиття дітройських українців на кілька непримирних груп справа пам'ятника в публічному парку заснітилася, хоч не можна сказати, щоб пропала. Дітройські українці мають ще спробу виконати цей проект. Місце чекає. Треба лиш, щоб люди доброї волі об'єдналися, а гроші тоді найдуться. Розуміється, що мусить це бути пам'ятник з тривкого матеріалу і тимсамим дорожчий, ніж бюст з теракоти, призначений для музею.

Всіх мусило зворушити само відслонення бюсту та передача його містові й музеєві. Іменем міста промовляв радний п. Келлі в заступстві мейора п. Казенса, що виїхав до Вашингтону, в імені Інституту Мистецтва говорив його головний секретар п. Борровс. Він вказав з натиском на те, що українська імміграція належить до тих, що вміють плекати свою культурну традицію тут, на землі Вашингтона і через те приносять свої цінності в загальне русло моголої американської культури. Промовляв ще англ. мовою український уроженець Канади, адв. Іван Янів з Віндсору. Під кінець виголосив знаменитий реферат ред. д-р Лука Мишуга.

Дуже гарно також виглядало, коли на сцену вийшли всі ті винки від різних організацій і складано у стіл бюсту. Грошева збірка дала понад п'ятсот доларів, які призначені на відлиття того самого бюсту з бронзи, як дарунок українців Дітройту для Українського Національного Музею у Львові. Свято закінчилось віспіванням американського й українського гімну.

Більшовицька „хліборобська освіта“.

У центральному комітеті комуністичної партії України в Києві відбулися наради представників усіх наукових хліборобських установ та дослідних станцій. Взяло в них участь коло 30 членів академії наук, професорів і співробітників хліборобських наук. Проводили нарадами секретарі ЦК партії: Косьор, Постишев, голова української ради народних комісарів Лябенко і комісар земельних справ України Папірний. Змішані в тих нарадах, поміщені „Ізвестіями“, висловлюється гострим тоном у відношенні до справ наукових хліборобських установ. М. і Постишев сказав, що „всехозан в 1931 р. були краді, ніж хліборобський інститут тепер“. (Відома річ, що всіхозан тому чотири роки знаходилися в дуже поганому стані). Звертає теж увагу опосіб, ставлення депутатів професорів. Нпр. Косьор з притримкою недостатні конкретних даних про науко-

вду з двірця до „Народнього Дому“. На мурах українських установ чорніє ціла низка клепсидр. З гори сумно звисають чорні хоругви. Вже коло 1-ої години пополуночі збираються люди, інтелігенція, міщанство, селянство, мужикин і жінки, старі й молоді. Впорядки тримають лад. Ганок „Народнього Дому“ вкритий чорним сукном, на ньому портрет Покійного. На жаль, винос тіла припізнівся чогось понад пів години, а на долинні ждуть нетерпляче.

Почалося. Виносять вінки, вистеляють середину ридвану квітками. Чоло доходу з молодю, делегаціями читалень та інших установ як місцевих, так і сільських з вінками вже в ринку. Виносять домовину, за нею уставляється горем пририта рідня, починаючи від Дружини Покійника, кінчаючи внуками. За родиною стає делегація краєва, в якій перших рядах бачу сен. Кисілевську, голову Матірнього Т-ва „Просвіта“ д-ра І. Брика, сеніора адвокатів д-ра Ст. Федака, сенатора д-ра Горбачевського, в другому ряді посла З. Пеленського, д-ра М. Волошина, ред. Р. Купчинського і посла Чукура. А далі адвокати, судді, делегації товариств і неопроглядні ряди громадянства. Похорони веде о. декан Русин в асисті поважного числа духовенства. Полилися звуки похоронної пісні. З балкона прощає Покійника, може за довго, проф. Николишин від коломийського громадянства, д-р Волошин від Союзу Українських Адвокатів і від Союзу Польських адвокатів місцевий товариш Покійного по польськи.

Під жалібний спів і звуки оркестри повагом посувається похід вулицями міста, де панує взір-

цевий порядок. Перед парохіяльною церквою похід задержується, вносять домовину до церкви, серед шпаліру делегацій з вінками. Моли-тва, прегарний спів, останнє цілування і проща о. декана Русина. Серед дуже поважного на-строю жалібний похід іде далі. Йде безумовно за повільно, бо в брамі цвинтаря спинюється щойно в год. 6.30. Це й було причиною, що делегати зі Львова, що мусіли вертатися в год. 7-й, не могли вже попрощати Покійника на цвинтарі. Встиг це зробити тільки ред. Купчинський від Т-ва Письменників і Журналістів, який того дня не вертався до Львова. Через те мусіла відпасти промова й голови Матірнього Т-ва „Просвіта“, промова, для якої зранжери жалі-вної хвилини повинні були передбачити інше місце й час.

Прощальні промови виголосили ще: д-р Михайло Західний від Бережанщини, д-р Новодворський з Коломиї, д-р Кирило Трильовський, що згадав заслуги Покійного для Січової Організації як коштового передвоєнного Повітового Січ в Бережанах, двох селян, представник молоді та сен. Кисілевська.

Поза тими недотяттєвими відпровадження тлінних останків Покійного на місце вічного спо-чинку та прощальні слова на цвинтарі мали характер дуже поважний і робили могутнє вра-ження. Ще раз, як при кожній такій сумній наго-ді, наш нарід і громадянство дали доказ, що вмі-ють працю шанувати і для народних робітників носять у своїм серці сердечні почування глибо-кої адяки.

„Нехай Тобі та наша українська земля легкою буде“.

СТ. 18. ЗАКОНУ ПРО ПРОСТУПКИ. КАРА 200 ЗОЛОТИХ АБО 10 ДНІВ АРЕШТУ.

Присуд окр. суду в Тернополі.

Дня 15. грудня 1934 р. помер нагло на удар серця при виході з грималівського поїзду біля залізничної станції в Тернополі грималівський лікар д-р Ізидор Мізес. Тіло його привезли до Грималова і дня 17. грудня 1934 р. відбувся його похорон при участі около 1.000 людей місцевого жидівського, українського і польського населення. Покійний д-р Мізес жив у Грималові понад 30 літ і вся околиця знала його й цінила як совісного лікаря, що кожному радо йшов з лікарською допомогою. Лишив по собі загальний жаль і місцеве населення дало цьому свій вислів, беручи громадну участь у його похороні. Був там і наш заслужений місцевий діяч та колишній український державний секретар почт і телеграфів п. Олександр Пісенький з Грималова, що від українського громадянства виголосив на цвинтарі коротку прощальну промову, яку закінчив словами: „Нехай Тобі та наша українська земля легкою буде!“

Між присутніми на цвинтарі був теж і місцевий бурмістр, емеритований поручник, що походить десь з далеких західних сторін Польщі і якого мин. року скалатське староство надало тут на бурмістра. Учувши повищі слова п. Пісенького, зробив він негайно донесення до поліції, а поліція до староства в Скалаті. Староство доглянулось у згаданих словах проступку зі ст. 18. закону про проступки й укарало п. Пісенького гривною 250 зол. або десятиденним арештом. Від цього присуду відкликався п. Пі-

сенький до окружного суду в Тернополі. Дня 15. травня ц. р. відбулася в тернопільському окружному суді карна розправа, на котрій обвинуваченого п. Пісенького боронив м-р Володимир Палашевський, апікант адвоката д-ра Степана Барана. Він підніс, що тут нема ества карігідного вчинку, бо п. Пісенький не мав наміру виявити нехиті чи легковажності для польської держави, і то в демонстраційний опосіб, а висказані некриміновані слова самі по собі не є теж карігідні; інтерпретація тих слів, наведена самим обвинуваченим, є правдива і тому старостинське оречення слід касувати й обвинуваченого в цілости увільнити.

До року 1932 обов'язував у Галичині так званий гумовий патент, себто австрійський цісарський патент з 20. квітня 1854 р. про адміністраційні проступки, що відповідає нинішній статті 18. польського закону про проступки з 11. липня 1932. Ця стаття, якої карну санкцію відчували вже тисячі наших громадян, звучить: „Хто на публічному місці демонстраційно виявляє нехиті або легковажності для польської держави або державних інституцій, підпадає, якщо за вчинок не грозить гостріша кара, карі арешту до двох тижнів або гривні до 500 золотих“.

Згадана стаття має дуже широкий обіг передовсім на терені тернопільського воєводства. Минулого року староство в Збаражі і Скалаті на основі тієї статті покарало десятків наших громадян між ними й декана о. Теофіля Копистянского з Клебанівки, пов. Збараж, з нагоди канонічної візитації єпископа д-ра Івана Бучка в новоселецькому деканаті у травні 1934 р.

Статтю 18. закону про проступки відчув уже на собі і п. Олександр Пісенький, котрого староство у Грималові укарало гривною 300 (триста) золотих або десятиденним арештом за промову на академії в честь єпископа д-ра Бучка в його присутності дня 7. липня 1934 р. в Колодівці, повіт Скалат, а окружний суд у Тернополі вирок з 19. квітня ц. р. цей присуд потвердив. Проти цього вироку вніс адвокат д-р Степан Баран касацію і справа є тепер у Найвищого Суду. Вці задані вирокі ферує молоденський суддя д-р Ігнаті Чирський. Його останній вирок у справі п. Пісенького звучить:

Sąd Okręgowy Wydział II. w Ternopolu, dnia 15. maja 1935 roku. Sygn. akt. II. Kad. 199/35.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej!
Sąd Okręgowy Wydział II. karzy w Ternopolu przez S. O. D-ra Ignacego Czynskiego w obecności delegata Starostwa powiatowego w Ternopolu D-ra Czajkowskiego i protokolanta apl. Madeyskiego po przeprowadzeniu rozprawy głównej dnia 15/5 1935 w Ternopolu przeciw oskarżonemu Aleksandrowi Piseckiemu na skutek oskarżenia Starostwa powiatowego w Skalacie z dnia 19. kwietnia 1935 l. cz.

Мирові маніфестації в Англії.

ЛОНДОН, 5. 6. ПАТ. З міродатних джерел повідомляють, що Льюїс Джордж небаром розпочне національну кампанію в користь мира. На нелі-

цію заповіли в Лондоні величезну маніфестацію. Такі самі зібрання відбудуться в цілм краї.

K. 100 o przekroczenie z art. 18 ust. z dnia 11. VII. 1933 Dz. U. R. P. № 60 poz. 572 wydał dnia 15. maja 1935 r. w Tarnopolu w obecności stron następujący

WYROK.

Oskarżony Aleksander Pisecki, ur. 27. marca 1869 w Brodach, zamieszkały w Grzymałowie, wdowiec, emeryt, urzędnik pocztowy, rel. gr.-kat. winien jest, że dnia 17/XII. 1934 na cmentarzu żydowskim w Grzymałowie, a więc miejscu publicznym, wygłosił przemówienie żałobne przy zwłokach bhp. D-ra J. Miesesa w obecności zebranych około 1000 osób, w którym użył słów „niechaj tobi ta nasza ukraińska ziemia lekkoju bude”, czym demonstracyjnie okazał niechęć i lekceważenie do Państwa Polskiego i narodowości polskiej. Czynem tym dopuścił się wykroczenia z art. 18 ust. z 11. VII. 1932. Dz. U. R. P. № 70 poz. 572, za co skazuje się go po myśli art. 18. powoł. ustawy na grzywnę w kwocie 200 (dwieście) zł., którą w razie nieściągalności zastąpi areszt 10- (dziesięć) dniowy. Zarazem zasądza się oskarżonego na zapłatę Skarbowi Państwa po myśli art. 578 E i 1 384 kpk. kosztów postępowania, zaś po myśli art. 13, 74 i 75 przepisów o kosztach sądowych na opłatę sądową w kwocie 20 złotych.

UZASADNIENIE.

Na podstawie otrzymanych aktów postępowania karno-administracyjnego ustala się, że w dniu 15. XII. 1934 odbył się w Grzymałowie na cmentarzu żydowskim pogrzeb bhp. I. Miesesa.

Na pogrzebie zebrało się około 1.000 osób narodowości polskiej, ruskiej i żydowskiej. Oskarżony wygłosił przemówienie, w którym wypowiedział podniesionym głosem „Niechaj Tobie ta nasza ukraińska ziemia lekkoju bude”.

Na skutek tych słów powstało niezadowolenie wśród zebranej ludności polskiej, tembardziej, że wygłoszone zostały na cmentarzu żydowskim. Słowami temi oskarżony na miejscu publicznym okazał demonstracyjnie niechęć i lekceważenie dla Państwa Polskiego, wyrażając się o terytorjum polskiem, że jest ziemią ukraińską, a zatem dopuścił się wykroczenia z art. 18 prawa o wykroczeniach, na tej podstawie ukarano go stosownie do winy.

Przy wymiarze kary przyjęto jako okoliczność obciążającą powtarzanie przestępstwa z art. 18 prawa o wykroczeniach przez oskarżonego, fakt, że jako emeryt pobiera emeryturę ze Skarbu Państwa, a zatem jest tem bardziej obowiązany do wierności dla Państwa Polskiego, oraz że jako człowiek inteligentny działał świadomie ze złą wolą, gdyż wiadomo mu z historii, że ziemia ta nigdy nie była ukraińską, lecz polską.

Grzywnę wymierzono przy uwzględnieniu stosunków majątkowych oskarżonego. Sąd nie uznał obrony oskarżonego, że zwrotu tego nie użył w sensie politycznym, lecz etnograficznym, chcąc wyrazić wdzięczność ziemi, zamieszkałej przez lud ukraiński, dla którego bhp. D-r Mieses jako lekarz za życia działał wiele dobrego, oraz, że określenie „ziemia ukraińska” względnie „zachodnio ukraińska” w prasie i publikacjach ukraińskich jest powszechnie używane, a używanie tego określenia nie jest ściganą, jako wykrętnej i bezpodstawnej.

Niemą bowiem w Polsce terytorjum etnograficznie ukraińskiego, a jest tylko terytorjum etnograficznie polskie, zamieszkałe na wschodzie Państwa przez ludność mieszaną, w skład której wchodzi obywateli wyznania gr.-kat. którzy się różniczkują na polaków gr.-kat. wyznania, rusinów i ukraińców. Oskarżony zalicza siebie do narodowości ukraińskiej, co jest jego dobrem prawem, nie ma jednakże żadnych podstaw faktycznych i prawnych do twierdzenia, że ziemia ta jest etnograficznie ukraińska, a twierdzeniem takim ujawnia jedynie swe szowinistyczne ustosunkowanie się do Państwa Polskiego. Również bezpodstawa jest obrona oskarżonego, że pojęcie „ziemia ukraińska” względnie „zachodnio ukraińska” jest rozpowszechnione w publikacjach ukraińskich w sposób uznany przez władzę, gdyż pomijając, że obrona ta jest zupełnie gołosłowna, użycie takiego określenia jest czynem karygodnym, a zatem nigdy nie może być ulegalizowane.

Pozostałe części sentencji polegają na powołanych przepisach ustawowych.

D-r I. Czyrski w. r. sędzia Sądu Okręgowego.

Próci powyższego wyroku obrońca obwinionego d-r St. Baran zapowiedział kasację do Najwyższego Sądu.

Засідання польського сенату.

ВАРШАВА, 5. 6. ПАТ. Маршал сенату скликав на день 6. червня, год. 16.30, засідання сенату, в якому сенатори зложать чолобитню пам'яті маршала Я. Пілсудського.

Житайці виконали домагання японців.

ПЕКИН, 5. 6. ПАТ. Згідно з домаганнями японської військової влади головнокомандуючий китайських збройних сил у Півн. Китаю ген. Ю покінув своє становище. Водночас уступили всі свої

становища: командант накінської жандармерії та директор військового вишколу. В той спосіб житайці виконали найсуттєвіші домагання японців.

Французська відповідь на німецький меморіал.

ПАРИЖ, 5. 6. ПАТ. Французська відповідь на німецький меморіал буде вислана, як подав Аваз,

до Берліна правдоподібно завтра або післязавтра.

В. ЗАЛОЗЕЦЬКИЙ

Мистецтво і світогляд.

(Докінчення.)

Власне значіння мистецтва лежало в тім, що воно стояло на сторожі цих духових цінностей і тим причинялося до встановлення космічного порядку річей не раціоналістичним, а ірраціональним способом. Попри впр. схоластику, яка строгістю розумового абстрактного думання встановляла ясність та усталеність духовних норм — знаходила втілення цих самих духовних правд в східно-європейським середньовічним мистецтві так само в архітектурі та пластичній гонітих катедр, як і в пам'ятниках письменства, як ось впр. в „Божественній комедії” Данте, тім великим епопеї середньовічного духа. Тут не абстрактна ratio, а ірраціональний, мистецький засіб ліній, фарб, світла і тіни, або ритм передає світ надприродних ідей. Виявлення тих духовних основ-космічного порядку річей в ірраціональних образах-візях, або символіх пластичного мистецтва — було головною цілю тодішнього мистецтва.

Тим мистецтво відіграло велику роль в історії окцидентального людства. Воно встановляло зв'язок між загальним (для якого раціоналізм схоластики не був доступним), а втіленням провідних ідей тодішнього людства. Воно сповнювало тоді важку виховну функцію, бо воно власне виховувало захід у дусі озного пануючого світогляду...

2)

Нині мистецтво стратило зовсім ту видатну роль духової функції в житті народів. Воно стало заборомом не духової адности, унормованості, а стало заборомом духової анархії та розкладу або таки апостазії духа. Мистецтво, як легка гра форм, як лікус, як пересичення емоцій, як обо тотоження природи, як субективізація духовості — це все, що ми нині під мистецтвом розуміємо — минається з властивими цілями мистецтва: з цілями порядкування космічного ладу річей, яке вживається все з приматом духа, з приматом світогляду над аморфною, по собі хаотичною матерією...

Міг би хтось закинути, що в такому розумінні мистецтво є тенденційне та доктринерське. Очевидно з погляду ліберальної апостазії духа воно таким і є. Але на такий спосіб кожне мистецтво, яке є виявом потуги духа є тенденційне: тоді Данте, Шекспір і Гете, Мікельанджело, Ліонардо і Рембрандт спіраються на тенденції. Бож не можна ні одного з наведених мистців поставити поза скобми тодішніх духових течій, що діяли, — бож вони саме найчутливіше ці духові течії репрезентували, бо навіть творчо їх передсказували... Ніхто з наведених мистців не діяв в якомсь „бесвітогляднім просторі”, — бо, впр. так як Данте виріс з духа середньовічного світогляду, так Шекспір і Рембрандт в духа доби протиреформаційної. І коли ці митці заступали в творчих образах той чи інший „дух часу”, то не можна вважати це якоюсь тенденцією, бо в той спосіб найбільш твори мистецтва не були б вільні від тенденції.

Але тенденція може проявлятися ще в доктринерстві, впр. тоді, коли мистецька творчість піддається певній чи якійсь доктрині. Нпр. на такім доктринерстві є оперті проба втворення шовіністської культури в совітській Росії. Та

Повіт Мостиська у світлі статистики.

Статистичний уряд у Варшаві систематично тепер підсумки загального перепису населення, переведеного в цілій Польщі дня 9. грудня 1931 р. Повіт публікує ці підсумки повітами. В цьому році прийшла черга і на східно-галицькі повіти. Кілька повітів у світлі статистичних підсумків Центрального Статистичного Уряду із львівського воєводства ми вже представили на сторінках „Діла”. Нині подаємо статистичні відомості про повіт Мостиська львівського воєводства.

Мостиська обіймає 754,7 квадратних кілометрів поверхні. На ній живе 89.460 населення, а тому 43.490 мужчин і 45.970 жінок. На квадрат кілометр припадає 118,5 мешканців. Повіт має дві міські громади, сім сільських волостей (гмін), 76 сільських громад і 222 місцевості.

По містечках Мостиськи живе 10.016 мешканців, з того 3.836 римо-католиків (38,3 проц.), 2.731 греко-католиків (27,3 проц.), 3.428 жидівської віри (34,2 проц.) і 13 інших віроісповідань (0,1 проц.). По селах повіту Мостиська живе всього 79.445 мешканців, у тому 30.783 (38,7 проц.) римо-католиків, 46.490 (58,5 проц.) греко-католиків, 2.000 (2,5 проц.) жидів та 87 інших віроісповідань.

По містах населення подало про свою матірню мову такі відомості: 7.120 міських мешканців (71,1 проц.) заявили, що говорять по польськи, 403 (4,1 проц.) по українськи, 1.007 (10,1 проц.) по руськи, 1.475 (14,7 проц.) по жидівськи і 4 іншими мовами. По селах справа розговорної мови представляється так: 42.869 (53,9 проц.) подало польську мову за розговорну, 8.484 (10,7 проц.) українську, 27.302 (34,4 проц.) руську, 689 (0,9 проц.) жидівську і 23 інші мови.

Джерела утримання населення в Мостиськах такі: з різниці живе 74.979 мешканців, у тому 2.843 по містах і 72.136 по селах; з промислу і ремесла проживає 4.597 мешканців, у тому 2.576 по містах і 2.021 по селах; з торгівлі й забезпечення живе 3.315 мешканців, у тому 2.217 по містах і 1.098 по селах; з комунікацій і транспорту живе 2.625 мешканців, у тому 547 по містах і 2.078 по селах.

Найбільше мешканців повіту живе з різниці. Якже представляється стан земельного користування і власності в повіті? Отже є там узагалі 12.543 господарства. В тому є 6.345 по нижче двохектарових господарств, 4.897 від 2—5 гектарових, 762 від 5—10 гектарових, 59 від 10 до 15 гектарових, 20 від 15—20 гектарових і 27 понад 50 гектарових. На самостійну різницю людність, що утримується з землі припадає взагалі 65.723 мешканців. На одно господарство випадає 5,2 проц. Господарств, які користуються наємною робочою силою зпоза власної родини є 936. Зате господарств, які до праці на ріллі не наймають ніяких чужих сил і не користуються взагалі наємними силами є 11.607.

Цей спосіб виконання якогось світогляду мистецтва згорі — не має нічого спільного з мистецькою творчістю, як явищем духового порядку. Бо кожний механічний примус до творчості є для неї так само вбивчий, як цілковита „сваволя духа”.

І власне між тими двома напрямками: між колективістично-механічним примусом і між анархічним індивідуалістичним лібералізмом осидлює нинішня західно-європейська культура, а з нею і ціла західно-європейська мистецька творчість.

Коли заступаємо погляд, що мистецтво є вразом духовості і впливом означеного світогляду — то тимсамим відкидаємо так ліберальний як і колективістичний погляд. Ліберальний тому, що він негує взагалі ясність означеного світогляду, колективістичний тому, що він згоря механічно накладає цей світогляд без огляду на можливість його індивідуального виявлення.

Велике мистецтво, яке є творчою потугою в означеному світогляді. Воно містить у собі нерухомості всілякої запальничої духової творчості: воно є завжди експонентом якихсь провідних універсальних ідей, як і їх індивідуальним виявленням.

Від того розуміння мистецтва сучасність найдаліше віддалилася і власне ця віддаль від преджерел мистецької творчості підсказує на ній самій: апостазія духа довела до зникну творчих ідей у мистецтві. Воно не в силі опанувати духового хаосу, бо воно само перестало бути виразником якогось духового порядку річей.

Тільки зворот до властивих джерел і цілей мистецтва т. а. до творчого запліднювання означених ідей може довести до повільного одороження мистецьких проявів у сучасності.

з організаційного руху.

Нарада радних у Ходорові.

Повітовий Народний Комітет у Ходорові скликав для 30. травня ц. р. нараду радних із всіх волостей Ходорівської судової округи. На нараду прибуло 60 громадських і волостних радних, між ними кілька сотисів і членів волостних рад з 13-ти громад волостей Бортники, Ходорів, Острів, Чорний і осліком у Бортничках і Бортничі. Не було представників лише з однієї волости Стрілиська Нова, яка під час волостних виборів виломилася апід загальної організації. В нараді брали участь громадяни: Ілько Данчевський, Михайло Дервач та Андрій Микитей і секретар Микола Дрогочинський під головуванням д-ра Троля. Від Центрального Комітету ухвало було на нараді ред. Гриць Гладкий, від УІР — Юра Чукур.

Д-р Троля анав повідомлення з ходу виборів і висловив, про що писали окремо.

Ред. Гладкий в довгому рефераті зясував на політичне і господарське положення і на тому мі представив аналіз і завдання громадської самоуправи, зокрема українських радних і членів управ самоуправних органів. У дискусії до того реферату забирали голос: гр. Микитей і Герасим, о. Мельничин і Демидов, Ілько Данчевський і Вербицький і інші. З черги закривав голос Чукур, який спинався докладніше на потребі організованості. Його прості, щирі, переконливі приклади і переконливі слова просто захопили слухачів, які уладнили йому велику овацію.

Нарада протягнулася повних 5 годин. Вислід наради були такі резолюції:

1) Зібрані на нараді висказують повне довіря Українській Парламентарній Репрезентації і Проводові Українського Національно-Демократичного Об'єднання та дякують Центральному Комітету УНДО, що зайнявся справою самоуправних виборів у краю. Зокрема дякують Ред. Гладкому за те, що в пору її докладно інформувала про самоуправні вибори та містила виборчі результати, без яких трудно, а то й неможливо було б переводити вибори.

2) Зібрані представники громадських і волостних радних-українців висловлюють довіря і висловлюють подяку Повітовому Народному Комітету у Ходорові за провід у всіх самоуправних виборах та просять його й далі займатися і вести самоуправні справи в повіті.

3) Зваживши вислід виборів, зібрані висказують зя до того приводу, що деякі громадяни виломилися апід загальної організації і не причинились до аменшення нашого виборчого результату.

4) Зібрані закликають усіх українців радних і членів управ самоуправних органів вибудувати самоуправні справи організовано в цілому повіті. В ті цілі громадські радні по громадах, волостні радні по волостях і повітові радні в по-літичній раді мають зорганізувати свої клуби, які мають підтримувати справи, що будуть на порядку дня.

5) Зібрані закликають усіх радних, а) щоб ставились до самоуправних справ і своїх обов'язків у самоуправі з найбільшою повагою, щоб до

нарад над кожною справою належно зготувалися і дбали про те, щоб праця самоуправи йшла по лінії потреб та інтересів громад і громадян. Зокрема, щоб дбали, щоб при кожному обтяжуванні громад і громадян публічними тварами не обтяжували їх понад міру їх спроможності; б) щоб господарка органів громадської самоуправи була якнайдоцільніша й ошадна та щоб у витратах на громадські цілі була забезпечена участь українським громадянським цілям; в) щоб громадська самоуправа авернула свою спеціальну увагу на жалюгідний стан доріг у повіті; г) щоб громадські і волостні ради а по амосі й повітова приймали ухвали про права української мови в самоуправі.

6) Зібрані закликають радних і членів управ українців, щоб а самоуправних справах інформували громадянство про доконані й намірені праці самоуправи і таким чином старалися атягнути все українське громадянство в круг ацікавлення і турбот громадською самоуправою.

„Свято Молоді“

В днях 29. 30. червня ц. р. відбудеться у „Станиславів велике „Свято Молоді“, яке організує Т-во „Сокіл“ і Філія Т-ва „Просвіта“. У дозволі, що його дістали організатори від воєводства, сказано, що участь у святі можуть взяти усі товариства й установи з повітів: Станиславів, Калуш, Товмач і Надвір'я. Організатори хотіли дістати такий дозвіл, щоб не обмежуватись до самого станислав. повіту та щоб участь у святі взяло якнайбільше повітів і тимсамим воно мало імпортантний характер. Метою свята (як зазначено в об'явці, виданій комітетом свята) а в першу чергу: 1) зацікавити молодь нашої округи, 2) атягнути її з нашими змаганнями на різних ді-

Ціла Польща купує льоси

в найшасливішій колектурі

„ЩАСТЯ“

Львів, Сикстуська 12.

де впади виграні: 100.000 зол. на ч. 156.488, по 20.000 зол. на ч. 40.712, 160.620, 168.801, по 15.000 зол. на ч. 73.262, 90.228 і 90.736, по 10.000 зол. на ч. 15.665, 34.203, 110.228, 164.414, 178.599, крім величезної кількості нижче 10.000 зол.

Головна виграна зол. 1,000.000 (мільон).

Щасливі льоси I. кл. вже можна дістати. Тягнення I-ої класи починається вже 19-го червня 1935 р.

Замовлення можна полагодити при помочі чекового бланкету П. К. О. на ч. 500.420 „Szczęście“, почтовим переказом або писемно. 1630 2-3

Стан колективізації на Світській Україні.

Як аповідомляє „Соц. Земледілець“, від початку цього року до колхозів у Київщині приступило понад 34 тисяч індивідуальних господарств. У київській округі прийнято до колхозів 34 тисяч

нових господарств, харківській 35 тисяч, чернігівській 27 тисяч, дніпропетровській 20 тисяч, у Молдаві 12 тисяч.

Нім.-англійські морські розмови відложили.

ЛОНДОН, 5. 6. ПАТ. Німецько-англійські морські розмови відложили до середи рано. Одна німецька особа, що стоїть близько до німецької делегації, аявився представникові Райтера: Дно-

кусія мала занадто поверховний характер, щоб можна було пось сказати про теперішню фазу справи.

Рузвельт заповів систему нової Найри.

ЛОНДОН, 5. 6. ПАТ. На пресовій конференції, що відбулася у Білому Доми пізно вночі, Рузвельт нацкрив програму нової зміни Найри, яку залумує перевести через конгрес. Ця програма має на меті задержати механізм Найри без приворозивання кодексів.

ВАШИНГТОН, 5. 6. ПАТ. Заповідажена през. Рузвельтом нова програма Найри викликала здивування. Деякі обсерватори твердять, що Рузвельт відступає в Найри більше справ, як треба було би по думці оречення найвишого трибуналу.

Араби дражнять жидів свастикою.

Агенція Палестина приносить вістну, що палестинські жиди, поселені там недавно як утікачі з Німеччини, і там не мають слуху перед арабським елементам: тобто свастикою. Недавно арабський емір в Гайфу до Дамаску, а з Дамаску до Єрусалиму велику виставку із свастиками надіслав та написом а арабській мові:

„Киметчина: огад жое“. Жидівські поселенці зазначали вже від кількох тижнів, що ворожі їм араби послугуються тим кличем, очевидно, для підбурювання жидів. Думають, що це діло гітлерівців, щоб атягнути у Палестину дошкунати жидів.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— Вольшавицький корабель „Чериншевський“, ушкоджений під час бурі на Білім Морю, загинув без вістни разом з аладою з 47 людей. На розшуки вислали три голювники. Один з них вже повернувся та привів трупи 16 людей залоті. „Чериншевський“ наїшли на безлюдній острові. Шукають далі. Та сама буря по-важно ушкодила латвійський корабель „Павла Мавльбанс“.

— В Женеві розпочалася 19-та міжнародна конференція праці при спілчучасті представників 49 держав, а яких три: Афганістан, З'єднані Держави П. А. і ССОР а репрезентовані аперше. В конференції бере участь 83 урядових делегатів, 34 делегатів праці, 34 делегатів працівників та 237 технічних дорадників.

— 4. червня обміняли у Варшаві ратифікаційні документи додаткового договору до торго-вельної конвенції між Польшею і Швейцарією.

— Недалеко міста Мексик у селіх Актонан Сан Педро і Сан Грегоріо отримали великі гірських потоків спричинив смерть від 150—200 осіб. Між іншим повінь залляла зовсім церкву і Актонан і всі аібрані там на молитві аинули.

у Станиславові.

ляках українського життя, 3) поставити їй перед очі явну аавдань, до яких адійснення повинна ця молодь приймати, 4) дати їй повний образ нашої суспільної праці і далі 5) масовим святком, яке буде водночас переглядом наших сил і перевіркою наших спроможностей, підбадьорити молодь до дальшої праці. Очевидно, що таке масове, маніфестаційне свято а також прегарним засобом для поширення й поглиблення національної свідомості.

Організацією свята займався аложенний для тої цілі комітет. Програма в аігальному вигляді так: Перший день свята буде мати характер конгресу. Програма того дня така: 1) Відкриття конгресу. 2) Привітні від усіх товариств та установ округи. 3) Реферат Мик. Дужого, секретаря Т-ва „Просвіта“ у Львові: „Освіта дорослих“; дискусія: революція. 4) Реферат д-ра Карла Корберського, заст. гол. Т-ва „Просвіта“ у Львові і редактора „Кооперативної Республіки“: „Кооперативна ідея“; дискусія: революція. 5) Обідова перерва під час якої оглядання гігієнічної вистави, на якій найбільший натиск буде поставлений на пропаганду нової гігієнічної буди й лави. 6) Реферат м-ра Ір. Гладкого: „Українська жіноча у громадському житті“; дискусія: революція. 7) Реферат інж. Ан. Пешія: „Фізичне виховання і спорт“; дискусія: революція. 8) Реферат д-ра Яр Хмільського: „Гігієна продовного життя й боротьба за новий побут села“; дискусія: революція. 9) Закриття конгресу. В год. 8.30 святочна ака-демія з добірною програмою, виконаною силами сільської молоді. Другий день: масове маніфестаційне свято відбудеться за спорт. площі Каси Опашності. Розпочнеться свято в год. 9. рано по-лемим богослуженням, на якому співатимуть усі станислав. хори. Опісля інавгураційна промова м-ра М. Кушвіра. Даліше випади вільноруч, до яких стає близько 2.000 людей, випади на приладах, легкоатлетичні змагання, м'ячеві змагання і т. д., продукції злученого хору (ок. 1.000 людей) і масова інсценізація.

Подрібною програмою займаються аімпоніцій секції.

Як аступ на всі імпрези свята служити буде гарна відеа, аібита на основі проекту арт. інж. Яр. Фартуха; відеаку продають по ціні від 0.50 зол. Досі розпродано 12.000 відеа. На кілька днів перед святом виїде однодіяка, на яку повинні звернути увагу наші купці, ремісники та промисловці, помістивши в її свої анонси, тим більше, що однодіяка буде виїздити в кілька разів тисячому накладі, тому буде аяменитом рекламою та пропагандою українських фірм. (За інформаціями авертяться на адресу: Дир. О. Трач, Станиславів, Собієського 28, Маслосоюз).

Свято заповідається імпортно й коли ніщо не стане на перешкоді, то напевно сповнитись своє завдання, яке тому свитові організатори ариписують. Однак комітет свята аусить коначно по-добити про те, щоб у святі аала участь усі українська молодь, без огляду на свої переконання й політичні угруповання, бо лиш тоді таке свято сповнитиме дійсно свою ціль. Істнує у комітеті тенденція елімінувати зі свята рух-спорт. Т-во „Дуг“ чи т-во „Продом“ можуть постаритись аспірезу та й організаторів у фальшиве світло і аробити тільки медіуму прислугу справі нашого фізичного аховання. Віримо, що комітет аия-жеться зі свого аавдання як слід і дні 29. і 30. червня аявнитимуть золотими буквами в сернях молоді, в історії творчої праці молодого українського покоління у станиславській округі.

В. А.

Заговор советських володарів на винищення населення України.

НЬО-ЙОРК, 16-го травня. (Вл. кор.) Повише означений наголовок помістив сьогоднішній „Нью-Йорк Дженерал“ над фотографічною знімком листу Центрального Комітету Українських Національних Організацій міста Нью-Йорку. Зі свого видавця „Дженерала“ В. Р. Геротові з припущенням на його підважені клеювання більшовицьких ватів. Лист містить деякі свідчі місця і агадує, що українські організації міста Нью

Йорку мають листи та свідчення очевидців про голод на Україні.

Перед двома тижнями помістив „Дженерал“ підбитку листу, висланого Геротові поворським відділом Національної Гвардії українського походження, а зраз після цього почали надходити листи під різними советських оборонців на адресу цього відділу.

Жнива в Совітах під знаком запиту.

В міру як наближається порі, коли достигає збіжжя, советська преса щораз більше присвячує місця справам, що зв'язані з цією працею. Тон преси вказує на те, що засівка кампанія відбулася справді, ніж попередніми роками, хоча можна про це сумніватися. Час дозрівання збіжжя виявляє багато недочетів. Перш усього поля сильно нечищені хомтою і бурянами. В огорожах, засаджених бурянами і бавовною, не ви-

користано як слід механіки при управі рілі. Колхозники легковажать працю тракторів. Взагалі в цій ділянці панує великий хаос, бо досі нема ані планів праці, ані теренів, визначених для тракторів. Преса доучує селян колхозників про „люб-бов до рілі і потребу старатись за врожай“. Не достача особистого зацікавлення колхозників висідами жнив проявляється найкраще в таких намовах.

Корупція большевицьких достойників.

МОСКВА, 5. 6. ПАТ. У СССР зачалися масові процеси проти директорів совхозів і фабрик, голов хліборобських колективів та президів льокальних совітів за нелегальну емісію грошових бонів, які додекуди доходили до кількох тисяч карбованців. Дотепер тільки в самій московській окрузі засудили на в'язницю около 30 осіб.

МОСКВА, 5. 6. ПАТ. В Ленінграді розстріляли головного касієра товарної стації та агента одної більшої фабрики за грошові зловживання, що доходять до 180.000 карб. Кілька десятків інших достойників, обвинувачених у крадіжці, засудили на довіготривалу в'язницю.

НОВИНКИ

— Найкращі лиси, пелеринки, краватки виконує і поручає Юліан Глушевський, Львів, пл. Капітульна 3. Журнали на 1936 р. надійшли.

— Магазин постелі Р. Джала, Львів, Хоружини 3, поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матраци по 7 зол. 639 74-100

— М'ясарні Центросоюзу у Львові, Ринок ч. 2, Жовківська ч. 178, Личаківська ч. 50. 5—30

— Зізд товаришів абітурієнтів перемиської української гімназії з року 1905 відбувається у Перемішлі у четвер 20. червня 1935 р. (лат. Боже Тіло). Зізд розпочнеться Службою Божою в год. 8-й рано (дня 20. 6.) в катедральній церкві. Зголошення перед зіздом прошу прислати під адресою: Константин Котис у Перемішлі, вул. Вла. дича 19. 1657 3—3

— Академічний Хор „Бандурист“ виїжджає в неділю 9. 6. з концертом до Самбора. 1676

— 3 Українського Лікарського Товариства. В п'ятницю 7. червня в год. 19-й відбувається у доміні Товариства при вул. Підвалля 7, 1. відчит д-ра Т. Бурачинського: Практичний лікар у боротьбі з пістряком. 1677

— В Народній Організації Українців м. Львова відбудуться в четвер, 6. ч. м. чергові сходни з рефератом м-ра М. Хомяка. Початок в год. 17.

— Гоголівська вистава отворена до 9. ч. м. включно що-дня від 10—14 год. Закриття в неділю 9. 6. в год. 14.

— Українські пісні в мілянському радіо. Дня 1. ч. м. в год. 21.30 відспівала артистка У. Ліповська у мілянському радіо українські і російські пісні. З українських пісень співала артистка: „Думу про Ничая“, „Ой Морозе, Морозенку“, „Ой не ходи Грицю на вечерниці“ і „Час до дому час“. Мілянський радіовий заповідник виразно зазначував, що це українські пісні (canzone ucraïne).

— Ольга Стефанович, Самбір.

— Члени долиньської повітової ради. В Долині відбулися вибори до повітового відділу. Тому що оголошено тільки одну компромісову лісту кандидатів, до голосування не прийшло, і членами відділу стали кандидати оголошені на лісті: Марія Погорельський, ем. нач. суду; Роман Терлецький, власник дібр; Мих. Тутур, господар; інж. Стан. Мишковський, упр. фабрики; Тарас Сімків, господар; Йосиф Регнер, господар. По національному повітовий відділ складається з 3 українців і 3 поляків.

— Українка. П'ята книга міс. „Сльовански Пшеглед“ містить закінчення розвідки проф. О. Мицюка „М. П. Драгоманів та український рух у XIX ст.“. В хроніці зреферовано (В. Харват) інтерв'ю „Тижодніка Ілюстр.“ з митрополитом Шептицьким на теми кризи і впливу її на життя молоді, статтю д-ра Ст. Барана у великоднім числі „Діла“ „Від максималізму до реалізму“ та виступи гетьманців проти Всеукраїнського Національного Конгресу. В рецензіях відмічено вихід у світ 1. ч. „Українсько-Болгарських Вістей“, про які прихильно пише Г. Б. Шоденник „Народні Політика“ (веч. вид. ч. 143. 24. V.) присвятила більш статтю „селянському пов-

станцеві України“ — Н. Махнові, знайомить читачів з його рухом, що був скермований проти всіх і вся.

— Львівська хроніка. Міська управа рішила закупити грунти Маєрівку за личаківською рогакою, які розпарцелює під розбудову міста. — У ждальні на головному дворі отруївся якийсь чоловік. — До шпиталю привезли служницю Яніну Сенюк, що напилася якоїсь отруї. — Експертиза ствердила, що 26-літній Зд. Грановський помер при вул. св. Мартина 16 не наслідком того, що випив вино домашнього виробу, а отруївся метилевим алькоголем. Іще невідомо, чи йому хто підсував отрую, чи він сам отруївся. — Поліція арештувала власника „Вінїмпорт“ при вул. Гетьманській А. Фішера, тому що не дав функціонерам скарб. контролі переводити в скарб. контролі та стріляв з револьвера. — Поліція арештувала возного дільничного комісаріату Яос. Слімаковського, тому що протратив 250 зол., які одержав до депозиту зі спадщини митного касієра Ів. Вальтера, який покінчив самогубством при вул. Білінських. Слімаковський борониться, що йому ті гроші вкрали в шинку. — На Замарстинівці арештувала поліція Володимира Кухара та трьох його спільників, що у львівському повіті обкрадав кооператив. Суд засудив Володимира Кухара на 2 роки в'язниці, а його спільники дістали від 2 літ до 8 місяців в'язниці. — В трамваєвому возі ч. 5. вкрадено з кишені Павла Візька з Борислава портфель з готівкою 860 зол. і шадтиною книжечкою на 2.500 зол.

— Краєва хроніка. До арешту делятинського суду приставлено колишнього війта, а тепер солтиса Дмитра Шовгенюка і його сина, що був громадським писарем Івана Шовгенюка з Потока Чорного. — Біля Маркович по Рівне хтось застрілив пострілкового поліції Бернського, як вертав у ночі з Хомутів. — У Станіславові електричний провід убив 13-літнього ученика Ю. Шмерцлера, який придивлявся як уставляли цирк Станевських. — Золочівський суд засудив на кару смерті Онуфрія Зданевича за вбивство та грабіж. — Біля Сокаля переїхав залізничний потяг із Володимира вартівника Андрія Засновського, що сторожив мосту на Бузі.

— Грошові зловживання в ярославському суді приймають фантастичні розміри. Ревізійна комісія зі Львова ствердила досі, що грошові браки перевищують 100 тисяч зол. Пропади судові депозити, якими орудував дуже спритно судовий секретар Зелінський. Висота спроневерених грошей буде певно більша.

— Присуд на комуністів. Окружний суд у Луцьку засудив за комуністичну діяльність (приналежність до КПЗУ) Арона Тинне на 12 літ в'язниці, Андрія Жолтанського на 10 літ, трьох обвинувачених по 8, двох по 6, одного на 5 а одного на 4. Всі втратили громадянські права на 10 літ.

— Приморозки в Познанщині. В останніх днях зазначився в цій Познанщині великий спадок температури. Приморозки в ночі доходять до 3 ст. Всяка ярина, особливо помідори вимерзли. Знищені також полуниці і молода бараболя. В деяких сторонах зрапали засіви пшениці та збіжжя. Хліборобські втрати величезні.

О. Степан Сенишин

сотрудник у Ширі і Львова і бувший старшина У. Г. А. прийнявши Найсвятіші Тайни, упокоївся дні 4. червня ц. р. по короткій і тяжкій недугі в 41 році життя. — Похорони відбудуться в четвер 6-го червня в год. 11-й з парохіальної церкви у Ширі. РОДИНИ

— Ендецькі порахунки. Польський Комітет Кресовий скликав до Тернополя віче під гаслом консолідації польського громадянства. Віче відкрив д-р К. Свірський, редактор „Курера Львовського“, реферат виголосив проф. д-р Ст. Грабський зі Львова. Коли референт скінчив свою промову, на селі явилася ендецька боївка, зложена з кількадесятьох молодих людей, що їзд проводом Маріяна Роїка приїхала зі Львова. Боївкарі счинили авантюру, наслідком чого присутній на селі представник староства розважав наради.

— Ще жертви війни. У селі Свиновичах біля Сморгоня хлопці вилучили з озера старе гарматне стрільно, яке вибухло. Наслідки були страшні. Одного хлопця вбило, п'ятеро тяжко ранено. В дорозі до шпиталю один хлопець умер, а в шпиталі трьох дальших. Разом згинуло від вибуху п'ять хлопців.

— Шакалі нападають на місто. Як повідомляють з Белоджистану, в неділю почули в Кветті три сильні стріли потрапили в землю, які знищили всі залізничні двірці між Сіді і Кветтою. Тисячі шакалів і псів нападають на місто Кветта і на поблиські села. Їх вбивають воїки. Меріїв палять по двадцять нараз, щоб запобігти пошестям. Тисячі автохтонних мешканців мусять в найближчих днях покинути свої оселі де не можливо мешкати.

— Бандитизм у Совітах. Біля Саратова арештовано провідника бандитської шайки, що доконала кількадесять грабункових нападів. Провідник цієї шайки, Лижник убив у дніпропетровській окрузі представника слідчого відділу Ковригу. Арештований мав багато фальшивих особистих документів.

— Боротьба Фенника з Заїцем. Праський орган крамарівців дуже нападав на аграрного посла інж. Заїца. З приводу цього нападу інж. Заїц видав таку відозву: Д-д Стефан Фенник видав проти мене памфлет. Не хочу тою справою по суті займатися, але пристаю на те, щоб на провірення моїх маєткових відносин анслати комісію під головуванням д-ра Фенника. Коли ця комісія встановила, що я здобув маєток на Підл. Русі, я готов витягнути з цього консеквенції і цілковито відтягнути від політ. життя. Але вимагаю також, щоб д-р Фенник доказав, звідки бере гроші, потрібні на пресу й на удержання партійного апарату. — Цікаво, що скаже на це Фенник.

— Що може заздрість. В чехословацькому містечку Смиршті арештовано молодця, що вкрав поштової скриньку. Він залюбився безнадійно в гарну булочницю, яка відкинула його залицяння. Молодець почав заздрісно за нею слідити і недавно побачив, що вона акинула лист до поштової скриньки. Бажаючи довідатись, до кого вона пише, було сильніше від голоду розуму. Він скористав з того, що на вулиці не було прохожих, зняв скриньку з гачків і заніс до дому, щоб витягнути лист і прочитати. На нещастя хтось бачив його при тій роботі і він мусить тепер відповідати за порушення поштової тайни.

— Земля бачена з Марса. Директор обсерваторії в Львовель в Арізоні, проф. д-р Весто Сліппер показує мешканцям землі згодний образ землі, бачений з Марса. Він користується до цього спеціальною світляною драбінкою (апаратом, який працює з спектроскопічними засобами) і дає образ землі, який видно з Марса. Передусім бачили видні, здебільша члени америманського філософського т-ва, що земля є синя і кругом неї все синє. Д-р Сліппер пояснює, що земля, бачена з Марса, виглядає далеко більша, ніж Марс і Венус, бачені нами із землі. Вона дареко синіша ніж Венус. З Марса краще обсервувати зміни пір року. Наші океани і ліси видаються тільки синявими майже темними плямами. При добрих атмосферичних умовах можуть мешканці Марса бачити долину Нілоу. Про зміни пір року в цій долині можуть знати приблизно те, що ми знаємо про Марсові канали. Сагара і арабські пустині займають з Марса бачені одну третю ширини. Решта будуть темні місця. Широко порослі площини нашої землі видні бачити тільки залежно від пори року так як ми бачимо Марсові поля. Найнезастережливіше для землі це хмарини.

Людей з Марса не виділи би. Зате земля вида-
лася марсіанам цікавіша і небезпечніша ніж
Вамус. Марс все дуже захмарений і не знає лі-
та. У нас хмари сягають тільки висоти 8000 м.,
на Марсі вони значно вищі, бо майже тричі. На
Марсі ми не могли би дихати; нам здавалося
би, що живемо в дуже високих горах. Ранком
і вечором на Марсі все мряка. Вночі там ще
більше хмар ніж у день.

Рікні вістки. Танець як предмет науки вве-
дено в американському університеті Веседаїні.
Студенти танцю вивчають кілька міт теорію
і практику танцю. Доктора танцю теж мож-
ливі, але тільки з теоретичної частини. —
Купцекі Л. Андрю викрадено перед сорока ро-
ками значну суму грошей. Злодій, який є тепер
матеріально добре забезпечений, почувся до
обов'язку повернути цю суму з процентами влас-
ниці. Сума зросла до 35 тисяч франків. —
В Шикаго хотять збудувати парки і плавальні
в садах домі. — Фінансова сторона плану
забезпечена. — В Каліфорнії стверджено, що якраз в те-
пері покритому морем, є найбільший процент
золота. Створили спеціальну копальню золота
на морі з найновішими апаратами, що сягає
до 20 м. морської глибини. — У французькій
східній Африці згинули чотири автомобілісти,
померли зі спраги. — В Ленінграді розстрі-
ляно головного касієра товарної станції та
всіх членів однієї фабрики за спронування 180.000
зол. — В Кольоні умерло кілька осіб, запрої-
вшись хлібом, до якого домішано отруту на
шурі. — Міжнародний зїзд антифашистських
письменників відбудеться 23. червня ц. о. в Па-
рижі. Із Савітів вибираються на зїзд Горкьі.
А. Толстой, Шолохов, Вс. Іванов і Кіришон.
По французькій делегації увійдуть Андре Жід,
Ролан Ролан і Андре Махоро. — Турецька вла-
да заборонила продажу одинадцяти французь-
ких часописів і журналів, що пропагують пор-
нографію.

— У вчорашньому фейлетоні В. Залозецького
треба справити в останньому реченні друкар-
ську помилку; друга половина цього речення
повинна виглядати так: «але і певні духові цін-
ності, духові потуги, які ці природно-біологіч-
ні пристраси нормують».

— **Запір.** Провідні хлібисти посвідчують, що пря-
рехва гірка вода FRANCISZKA-JÓZEFA є теж для не-
справних, які умово працюють і для жінок скорин
чужини засобом на прощання.

3 театру.

Театр „Ріжнородностей“: „ШВЕДСЬКИЙ
СІРНИК“, комедія на 3 дії Л. Гіршфельда.

Л. Гіршфельд — віденський письменник
відомий загальною, коли не своїми літературни-
ми творами, то бодай тижневими дотепними
іроніками у „Ное Фрає Прессе“. Його комедія
і стилі паризьких з легким натяком на добу
міжнародних конгресів. Герой — відомий ні-
мецький драматург переживає один небезпеч-
ний момент небезпечною віку: хоче женитись
і молододу дівчиною. Нелегка це справа; не з
огляду на повну його безвладність, а з огляду
на всевладність його господині. А коли ще ви-
рине жива примара давніх днів у подобі колись
законної і нині занадто енергійної жінки —
атмосфера в домі письменника аж кишить гу-
мором.

Комедія не переходить у фарсу, а дає до-
брі типи, що самі викликають погідну усміш-
ку. Гра деяких артистів вища, ніж пере-
січна.

М. Р.

† ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

о. Степан Сенишин, сотруди́к у Ширці
в Львові і б. старшина УГА, помер 4. червня
ц. р. по короткій і тяжкій недугі в 41. році
життя. Похорони відбудуться в четвер 6. ц. м.
в год. 11. з парохіяльної церкви у Ширці.
В. Я. П.

СПОРТ.

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО СПОРТОВЦЯ В ПЕРЕМИШЛІ.
Дня 2. червня відбулося в Перемишлі заходом Орг.
Ком. Перемиської Округи щорічне свято „День
Українського Спортівця“ при численній участі змагу-
н усіх клубів Округи. Погода була гарна, публіки до-
волі. У святі воляло участь 13 товариств Округи, а саме:
Беркут, Лев, Луг, Плай і Спартак з Перемишля, Степ —
Бушківці, Батурин — Бушківчани, Кармелюк — Ко-
лосівці, Довбуш — Негрибка, Запорожець — Нижан-
ковці, У. С. К. — Сиріаківці, Вігор — Візьсько в У. С. К.
— Добромилівці. На старті не явився лиш Сокіл — Пере-
мишль. У програмі свята увійшли показові легкоатле-
тичні змагання, дисканковий турнір у коп. м'ячі і тур-
нір у відбиванні жінок.

Нині в Театрі Ріжнородностей

Весела повна привабу і розмаху віденська комедія Л. Гіршфельда

Добірна обсада — гарні декорації
знаменита гра артистів

„ШВЕДСЬКИЙ сірник“

год. 7-30 веч.

З дороги життя.

Громадські промисловці.

Важкі часи настали, то й те дивота, що не
лиш „богачі“, як то здається в „Гарній Оле-
ні“, але й звичайні люди „беруться на способи“.
Комбінують, калькулюють, айдумують, проми-
шляють і, де властиво вкрасти, то вкрадуть.

Недавно прогмоніла справа „Спудзельського
Банку Людового“: директори за невільне окраден-
ня селянських капіталів вибачували по кілька
років криміналу, що обманом на сотки тисяч
людям нічого не помогло і не допоможе, але спра-
ведливості ніби догоджено.

Або така прекрасна установа, як „Звйонзек
оброньцув пресуф восходніх“. Ліцарське братство
з шумною назвою, що замикає в собі і шпедмуже
християнства, і забороло перед заливом дикого
сходу і т. д. і т. д. — одного дня зліквідоване, а
управа станула перед перспективою Іванової
хаті.

І. Лискавковий турнір у коп. м'ячі.

Участь бере 8 дружин. Про рівень гри годі щось
сказати, бо тревала вона коротко, а рішальні ворота
дружини добували завчайно а догрівають. У змаганнях
перемагали Бжисові дружини Ажлясу і це було нема-
лою сенсацією. Висліди:

Спартак — Запорожець 1:0 (0:0). Суд. п. Ходань І.
Батурин — Беркут 1:0 (0:0). Суд. п. Федак О.
Вігор — Степ 1:0 (0:0). Суд. п. Ходань І.
Кармелюк — У.С.К. (Сиріаківці) 1:0 (0:0). Суд. п. Фе-
дак О.

В півфіналі стрінулись:

Спартак — Вігор 2:0 (1:0). Суд. п. Ходань І.
Батурин — Кармелюк 1:0 (1:0). Суд. п. Федак О.
У фіналі змагались: Спартак — Батурин 2:1 (1:1).
Суд. п. Гук С.

Поза турнірними розгрізками відбулися ще пока-
зові змагання двох наймолодших Бжл. дружин Округи:
Лев (Перемишль) — У.С.К. (Сиріаківці) 3:0 (2:0). Суд. п.
Поліський В.

ІІ. Турнір у відбиванні жінок.

Стартує 6 дружин. Ця частина програми свята була
може найцікавіша і випала надсподівано гарно. Рівень
гри високий за малими винятками. Найсильнішими дру-
жинами показались У.С.К. — Добромилівці і Степ — Буш-
ковичі. Висліди:

Степ — Луг 2:0 (15:9, 15:4).
У. С. К. — Запорожець 2:0 (15:4, 15:1).
Беркут — Кармелюк 2:0 (15:10, 15:7).
Півфінал: Луг — Запорожець 2:0 (в. о.). У. С. К. —
Степ 2:1 (8:15, 15:8, 15:10).
Фінал: В групі переможених: Луг — Кармелюк 2:0
(18:16, 15:2). В переможній групі: Беркут — У. С. К. 2:0
(15:5, 16:14).

Ці останні змагання відбулись посполудні і були най-
гарнішою стрічкою. У. С. К. показав гарну гру, але в рі-
шальній сеті забракло йому рутини. Переміг краще опі-
нований нервово Беркут, чим зробив мнлу несподіванку
своїм симпатікам. Суддювали: др Несторович Р., Ган-
чук С., Фіцек В. і Поліський В.

ІІІ. Легкоатлетичні змагання.

Біг 100 м. мужчин. Стартує 9. В І. передбігу: 1) Ро-
ман (Кармелюк) 13,2, 2) Мартинович (Беркут), 3) Гара-
бач (Довбуш — Негрибка). В ІІ. передбігу: 1) Опока
(Беркут) 12,4, 2) Семчишин (Беркут), 3) Генгало (Бату-
рин). У фіналі: 1) Семчишин (Беркут) 13 сек., 2) Марти-
нович (Беркут), 3) Опока (Беркут).

Біг 60 м. жінок. Стартує 9. У І. передбігу: 1) Гусар
Аля (УСК — Добромилівці) 9,2, 2) Мудра І. (УСК), 3) Сол-
ган С. (Кармелюк). У ІІ. передбігу: 1) Фабєрська (Запо-
рожець) 9,6, 2) Стефа (Беркут), 3) Гусар (УСК). У фіна-
лі: 1) Гусар Аля (УСК) 9,6, 2) Солган С. (Кармелюк), 3)
Стефа (Беркут).

Скок у ладечині жінок. Стартує 10. 1) Гусар Мар'яна
(Беркут) 4,14, 2) Мудра І. (УСК) 3,90, 3) Оля Колозія
(Беркут) 3,76.

Біг 1500 м. мужчин. Стартує 6. 1) Солган І. (Карме-
люк) 4:49,2, 2) Жовнір О. (Спартак), 3) Матвій (Беркут).
Виділи рано 200, пополулі ок. 500.

Приємна та цікава лектура

це збірка оповідань

ВАСИЛЯ СОФРОНОВА

ЛИПНЕВА ОТРУТА

Ціна: 1-40 зол., з пересилкою 1-70 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діла“ Ринок 10.

А шкода! Ті „оброньці“ робили шум і в
Варшаві й у Львові, навіть у Тернополі. Вербу-
вали членів, збирали вклади, видумали собі
гарні, навіть фантастичні односторі, брали участь
у великих обходах, походах, хороводах і заходах,
продавали титули й почести. За марних 100 зол.
можна було дістати (в уяві) дистинції поруч-
ника, а за 200 зол., як хто хотів, міг у той сам
спосіб моментально стати сотником, полковник
коштував 1.000 зол., а обіцянку стати генералом
після довгих торгів можна було дістати „лише“
за 2.000 зол. І щож це кому шкодило? Адже всі
держави зброяться на суші, у воді й повітрі...

Та невідкрито око влади, переглянувши та
провіривши господарку, книги й касу, прийшло
до переконання, що кількадесять тисяч зол. десь
заподіялось.

І знову прокуратор покликав управу з на-
чальним вождем Обстудовичем на чолі — до
карного рапорту...

Або оборонці оборонять себе, або ні.

Правдоподібніше підуть у прокураторський
полов.

Тибєрій Горобець.

СПОРТОВЕ ЖИТТЯ У СТАНИСЛАВОВІ.

Пролом — Савіт (Монастирська) 3:1 (1:0). Ворота
здобули: Якібчук, Зубяк і Кернякевич. До тов. змагань
у Монастирських виступили Пролом у складі: Андри-
шин І., Моклович, Андришин ІІ, Куліба, Бриндзєй, Ча-
динський, Демичук, Зубяк, Кернякевич, Якібчук і Лісь-
кевич Б. Дружина Савіту — це дружина фабрична, яка
стягає гравців з усіхусюдів і представляється дуже до-
бре. Пролом грав добре й гарно, але без зав'язки, а на-
пад з пехом, бо більшість стрілів цілої п'ятки трапляла
в стовпи. Гра велась у незлому темпі і з Перевагою Про-
лому, який заслужив своєю гарною грою на кращий ви-
слід. З Пролому слід викинути цілий напад, де найслаб-
ший був Зубяк, Бриндзєй на сер. помочі й обох Андри-
шинів.

У. С. К. — Богородчани 4:1 (Мист.) Несподівана ви-
сока програма Богородчан, програму яких у великій мі-
рі завинив воротар.

Рипне — Станиславівці 5:1 (2:0). Сензаційна про-
грама лідера Ажл. на горіччому ґрунті Рипного.

Гірка — Ревера 4:3 (2:2). Несподівана програма Ре-
вери.

Б. Л.
УЖГОРОД. С. К. РУСЬ — Ч. С. К. БРАТИСЛАВА 3:1.
Змагання за мистецтво Словаччини, розіграні в не-
ділю 2. ц. м. в Ужгороді, вирішила ужгородська одина-
цятка певно у свою користь. Перемогу „Руси“ признач-
ла 3-тисячна публіка з величезним ентузіазмом. Свацим
не було кімня.

В цю неділю (9. 6.) відбудуться відплатні змагання
між цими самими дружинами у столиці Словаччини, Бра-
тиславі. „Руси“ вистане вже ремісовий вислід щоб абє-
регти й надалі почесний титул мистця Підкарпаття і Сло-
ваччини.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

ШЛЯХ НАЦІ, місячник української національної
політики і громадського життя. Ч. 2. Рік І. Львів, 1. чер-
вня 1935. Зміст: 3. П.: Схід чи Захід України? Ом. Тер-
лецький: Наша традиція. Л. Макарюшка: Політичні партії
і партійництво. М. Гнатишак: Одно завдання сучасної
української літератури. М. Творило: На сусільно-тоб-
подарських роздоріжжях. 3. Пеленський: Отаманія. Ре-
цензії. Українська хроніка. Міжнародні справи. 3 про-
сових стовпців. Видає Видво „На Сторожі“. Адреса:
Львів, вул. Скарбівська 35, і. Піврічна передплата 5 зол.
чвертьрічна 2.50.

РІДНА МОВА, науково-популярний місячник. Вар-
шава, червень 1935. Рік ІІІ. ч. 6. Зміст: І. Огієнко: Мето-
ди вивчення складної: 6. Новограматична метода. М. Гна-
тишак: Артизм творів С. Руданського. С. Черкасенко:
Наша твердиня, поема: 5. Письменникові. І. Огієнко: Мо-
ва Богдана Ігоря Антоновича. Е. Грицак: Новотвори в су-
часній українській мові. І. Огієнко: Сучасна українська
літературна мова. В. Гуркевич: Назвище й прізвисько. І.
Крип'якевич: Татарська українщина. В. Жуковецька: Як
говорять поукраїнському селяни, а як ми. І. Велигор-
ський: Словничок слів с. Серафимів. Чистота й правиль-
ність української мови: відповідь на запитання наших
читачів. Дописи прихильників рідної мови. Розділ для
самоуків і дітей: „Рідне Слово“, Початкова Граматика
укр. літературної мови.

СВІТЛО Й ТІНЬ, ч. 6. за червень 1935. Фотографі-
чний журнал. Зміст: Ю. Іванів: Чому фотографуємо. А.
Красівський: Негативний матеріал. Нові камери. С.
Кравців: Про розчинювання фотохімікалій. 3 нових фо-
топримислу. Наші ілюстрації.

РІДНИЙ КОЛОС. Ч. 3 (23). Рік ІІІ. Луцьк, травень
1935.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає.

Театри.

Великий Миський Театр.
Четвер, 6. VI. год. 7:30 веч. Вечір Г. Орловіної та Іра Сина.
П'ятниця, 7. VI. год. 7:30 веч. „Студентка“.

Театр Ріжнородностей.
Четвер, 6. VI. год. 7:30 веч. „Шведський сірник“.
П'ятниця, 7. VI. год. 7:30 веч. „Шведський сірник“.

Кіно.

АДРІА: „Распутін — злий дух Росії“.
АПЛЬОН: „Не хочу знати хто ти“.
АТОЛІНТИК: „Як у секому небі“.

ВАНДА: „Помежа над Волгою“ і „Король Богемі“.

ГРАЖИНА: „Азбука похання“.

КАСІНО: „Обожана“.

КОЛІСЕЙ: „Боротьба за правду“, реж. Кароліна навіжена діачина“.

КОПЕРНИК: „Катюша“ (Анна Стен).

МАРУСЕНЬКА: „Жид Зіс“ (Конрад Файт).

МІРАЖ: „Римські скандали“ (Еді Кантор).

МУЗА: „Вондер Бар“.

ПАКС: „Голгофта“.

ПАЛЯСІ: „Капітан Коркоран“ (Власта Буріан).

ПАН: „Московські ночі“.

РАЙ: „Юлія“ оперетка з Густ. Фреді-том і Джітою Альпар.

СВІТ: „Іх ексцеленція цідує“, „Гоплі“ (К. Бон).

СОНЦЕ: „Пильний свого чоловіка“, реж. ОВ, жіночки“.

СТИЛЕВЕ: „Імператриця“ (в Марло-доу Дітріх) і ревія.

УТІХА: „Герой із Ріо Гранде“ та ре-вія.

ХІМЕРА: „Дівча з хмар“ (Хосе Мо-ліна).

Закордонне радіо.

Четвер, 6. червня 1935.

Відень (306,8) 12:00, 13:10 Популярна муз., 17:45 Сольсти, 21:05 Симф. концерт, 22:40 Легка музика, Кошниця (239,1) 16:30 Концерт, 17:40 Дая Заварпатта (ш. хор), 20:00 „Кармен“ оп. Бізета, Мор. Остра-ва (269,5) 20:50 Пісні, 21:15 Легка музика (у прогр. Український відгомін — Леопольд), Прага (470,2) 11:05 Сальон музика, 22:30 Легка музика, Париж (1648) 20:45 Симф. концерт, Білгород (437,3) 17:00 Пісоники, Любляна (569,3) 19:00 Нар. музика, 20:00 Пісоники, Берлін (336,7) 14:15 Оп. мелодія, 16:30 Форт. ре-ситаля, Кенігсвустергаузен (1571) 16:00 Вес. муз. популарне, 18:00 Нім. пісні, Кельн (455,9) 13:15, 23:00 Пол. й суч. музика, Ляйпціг (382,2) 17:00 Муз. попу-ларне, 20:10 Довкола Європи, концерт англ. фр., рос., мадр., нім. музикант, Мін-хен (405,4) 15:20 Шість пісень на соп-р., форт., 16:10 Суч. камер. музика, 19:35 „Борис Годунов“ оп. Мусоргського, Бу-дапешт (350,5) 13:30 Пісні й дуети, 18:25 Мад. пісні, 20:10 Концерт, Мліяно (221,1) 11:30 Легка муз. 17:05 Вок концерт, 20:55 Орх. Рим (450,8) 13:10 Легка муз., 20:55 „Пир гамушів“ оп. Джордана.

П'ятниця, 7. червня 1935.

Відень (306,8) 12:00, 13:10 Легка музика, 27:25 Концерт на віолу й арфу, 18:55 „Отець“ оп. Верді, 21:05 Віденська нар. музика, Прага (470,2) 15:00 Концерт саль-он. орх., 20:15 Легка музика, Париж (1648) 20:00 Оп. арії й мелодія, Білгород (437,3) 18:30 Пісоники, Берлін (336,7) 16:00 „У цукорні“ нес. радіообразені, 21:50 Теорія Баха й Генделя, Кенігсвустергаузен (1571) 18:00 Форт. реситаля, Кельн (455,9) 16:00 Світські арії Баха, Ляйпціг (382,2) 19:00 Нар. музика, пісні, Мінхен (405,4) 15:40 Нар. пісні (Швід-Ергард, соп.), Будапешт (350,5) 13:50 Сиринка, 17:20 Концерт, оп. оркестри, 19:20 Форт. реситаля, 22:40 Циг. музика, Мліяно (221,1) 11:30 Легка музика, 17:05 Тріо, 21:35 Синкопована музика, Рим (450,8) 17:05 Сольсти, 20:55 Концерт.

Львівське радіо.

Четвер, 6. червня 1935.

6:30 Ранішня ауд., 7:50 Практ. вказівки, 8:00 Ауд. для шкіл, 8:05 Ауд. для ново-бравців, 11:57 Сигнал часу, 12:03 Метеор. вістки, 12:05 Нові поети, 12:30 Муз. по-ранок, 13:50 З ринку праці, 13:55 Експорт, 14:00 Найгарніша гр. па., 15:35 Біржа 15:45 З давніх суч., 16:30 Гутірка у фр. мові, 16:45 Музика з гр. па., 17:00 Життя на Висі — півнаочні шпихарі, 17:15 Театр Уяви „У іриці“ японська

драма Інуан Ямамота, 17:50 Спорт. по-радики, 18:00 Теорія Баха на форт., 18:15 За корабельною борозною (з морської літератури), 18:30 Листи та програми, 18:40 Сільва рерум, лист. життя, 18:45 Оп. музика з гр. па., 19:15 Перед вели-ким літер. віздом у Львові (літ. фейх. К. Куріжова), 19:25, 19:29 Спорт. вістки, 19:35 Пісні в анж. М. Мокрицької в супр. форт., 19:50 Арт. фейлетон, 20:00 Тріо а-моль оп. 50, 20:45 Веч. денник, 20:55 Криж польську джунглю (Черв. Хрест), 21:00 Бетовенові твори (орк.), 22:00 Реклам. концерт, 22:15 Концерт малої орк., 23:30 Музика з гр. па.

П'ятниця, 7. червня 1935.

6:30 Ранішня ауд., 7:50 Практ. вказівки, 8:00 Ауд. для новобравців, 8:05 Ауд. для шкіл, 11:57 Сигнал часу, 12:03 Метеор. вістки, 12:05 З ринку праці — гр. па., 12:50 Хвилинка для жінок, 12:55 Поладу денник, 13:05 Концерт дітвочої оркестри, 13:30 Музика з гр. па., 13:55 Експорт, 13:55 Біржа, 15:45 Концерт орк., 16:30 Чародійна музика — опов. для дітей, 16:45 Арт. та пісні в анж. С. Орловської, 17:00 Кара в житті дитини, 17:15 Кон-церт: Пять стоїть камер. музика, 17:40 Ауд. для хорів, концерт орк. нар. пісні, 18:10 Театр. Уяви: „Мігель Манара“ містеріа Оск. Милоша, 18:30 Реклам. кон-церт, 18:45 Чайкопський: Умертюра „Рік 1812“ із гр. па., 19:15 Красівці. рід вар-мінського еп. 19:25, 19:45 Спорт. вістки, 19:55 Вагнер: „Валькірія“ з гр. па., 19:50 Арт. фейлетон, 20:00 Кутон краєв. т-ва, 20:10 Муз. гутірка, 20:20 Симф. концерт; Веч. денник, Яв. працюємо, 22:30 Геройські вірші, 22:45 Поборювання левричних пе-дуг у нас і деінде, 23:05 Музика з гр. па.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Доляр у Львові у приватних оборотах 3:27—3:30 зол.

Нім. марка 172—178, фр. франки 34:90—35:00, шв. франки 171:50—171:85, фунти стерлінги 25:90—26:20, австр. шілінги 98:00—101, чеські корони 22:00—22:25, рум. леви 30:00—32:00, ліри 42:00—44:00. Золото: Доляр 9:15—9:22, Франки фр. 34:80—35:60, Дукати 83:00—84:00, Корони 37:00—37:50, Рублі 4:75—4:85, 1 гр. вод. 5:92.

Срібло: Корони австр. 0:34, Рублі 1:50, Фальорени 0:85, 1 гр. ср. 0:07—0:08.

ЗБИЖЕ.

Ціни парітас Підволочиська львів

	від до	від до
Пшениця одноп.	17:75—18:00	19:00—19:25
Пшениця абріна	16:75—17:00	18:00—18:25
Жито одноп.	14:25—14:50	16:25—16:50
Жито абріне	13:75—14:00	15:75—16:00
Овес од. незам.	16:75—17:25	19:25—19:75
Овес од. легко зам.	16:00—16:25	18:25—18:50
Овес од. легко зам.	15:50—15:75	17:75—18:00
Овес од. од. зам.	15:25—15:50	17:50—17:75
Овес абріне зам.	14:75—15:25	17:00—17:50
Кукурудза краєва	21:50—22:00	
Бобик	15:00—15:50	
Гречка на млин	16:50—16:75	
Крупні гречки	29:00—30:00	
Мука пш. I. А.	31:00—31:50	
Мука пш. I. Б.	29:00—29:50	33:50—34:00
Мука пш. I. Ц.	27:00—27:50	32:00—32:50
Мука пш. I. Д.	26:25—26:75	30:50—31:00
Мука пш. I. Е.		29:50—30:00
Мука пш. II. Ц.	24:50—24:75	
Мука пш. II. Д.	22:50—23:00	
Мука пш. II. Е.	22:00—22:50	
Мука пш. II. Ф.	20:00—20:50	
Мука пш. II. Г.	19:50—20:00	
Мука пш. III. А.	15:00—15:50	
Мука пш. III. Б.	12:50—13:00	
Мука житня I. кат.		
до 55%	23:00—23:50	27:75—28:25
Мука житня I. кат.		
до 65%	22:50—23:00	26:50—26:75
Мука житня раз.		
до 95%	17:25—17:75	
Мука житня посл.		
понад 70%	13:50—14:00	
Вісілки житні	8:50—8:75	9:00—9:25
Вісілки пшен. гр	8:75—9:00	
Вісілки пшен. сер.	8:50—8:75	
Шпоно		42:00—44:00

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що ціни на ма-сло не ставити з приводу вичікуваної тенденції; з дні 5. червня ц. р. коопера-тивна платня за:

	львів
1 л. молока	0:15 зол.
1 л. сметани	0:70 „
1 к. яєць	2:50 „

Пастеризоване молоко з доставкою до дому у Львові і літра 24 сот. Тенденція на масло вичікуюча, на мо-локо вдержана, на сметану і яєця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що ціни на ма-сло не ставити з приводу вичікуваної тенденції; з дні 5. червня ц. р. коопера-тивна платня за:

	на 1 кг.	1:40 зол.
Мол. одпор. кури I. кл.		0:90 „
Старі кури		0:80 „
Пантарки		1:30 „

Птицю приймає в скількисні вна-ченого приділу для кожного доставля.

Когутів, качок, гусей, індичок та інди-ків в огляду на кінець сезону не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Реколекції для святих. Ре-колекції для святих під проводом Іх Ексцеленції Високопреосвященного Ми-трополита Кир Андрея підбудуться в Гр. Кат. Духовній Семінарії у Львові, Ко-перника 36, в дні від 24. — 28. червня п. р. Перша наука починається 24. VI вечором. Сповідь — 27. VI, реколекції починаються 28. VI рано Службою Божою та Св. Причастям підчас н. Удержан-ня за весь час реколекцій вносять зол. 10.—. Львівські учасники реколекцій складають зол. 2.— на покриття коштів організації реколекцій. В цілі зареєс-тованні місця Всі святих, що намі-рюють користати з реколекцій, згодосять до 21. VI свою участь в реколекції на адресу: Дирекція Т-ва ім. св. Андрея у Львові вул. Японська ч. 7. П. пов. Спів-звоні згодошення остільки будуть при-няті до відома, оскільки будуть відані місця. Учасники реколекцій привезуть постіль зі собою (подушку, простирало, ковдру чи коц). — Дирекція Т-ва ім. св. Андрея у Львові. 1680

Філія Союзу Українок повідомляє, що в п'ятницю 7. п. м. в год. 19. відбудеться в доміні С. У. при вул. Списту-ський 44 реферат п. Л. Горбаченко під наголовком „Плаканий рідної мови“.

Подання в справі допущення до вступних іспитів до I, II і III. класів нового типу гімназії та VI, VII і VIII. кл. давнього класичного типу в Прир. Коед. Гімназії Р. Ш. ім. ки. Воло-димир Вел. в Рогатині вносити в усім приписаним документами до дня 15. червня п. р. до Дирекції Гімна-зії. Речинськ вступних іспитів оголоши-мо пізніше. Омелян Бачинський, упр. 1669 1—2

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Пані, Панове! Першорядне укр. фри-зєрське заведення Кузика, Гродзких 4. біля алт. Терасного. Для Панів тре-нала ондуляція пар. 1611 6—10

Корсети найновіші моделі, бездріжки, нагрудники виконув. солідно „Країо-пшемисл“, Львів, Бобіна 1. 1521 6—9

10.000 мужеських сорочок продає від аод. 2:25 Новочасна виробія „Ренома“, Львів, Сошніна 9. 1510 20—22

Новітня робітня обуви Івана Іва-севича при вул. Личаківській 18, виконує найновіші зразки мужеської, жіночої обуви, Спеціальність ортопедична обува. 1580 19—30

За 1 золотий переробляємо жіночі, мужеські капелюхи. Найновіші фасони. Увага: Шапіра, Ринок 17. 1667 2—6

Комбінезони мотопилеві найдешевше джерело „Паліум“, Гетманська 22. побіч музео. 1452 7—7

Пропукинові бандажі гумові черев-ні, широкі, проти усуванню матиці під гарантією виконує відоме Укр. Орто-педичне Заведення Івана УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 1629 4—30

Синстуська 14. Мешкання 3, 4, 5 кім-нит, комфорт, до виїзду. 25/56 2—2

Млин моторовий, 2 пари вальців, наспер, камінь, просянок, електрика з будинками, станія в місці в сусідстві Львова, ціна 25 000 золотих, продасть українське бюро „Трансакція“, Львів, Коперника 7.

Новий дім з мансардами, 11 убікацій, при Личаківській, увесь візний за 14.500 зол., готівкою 12.000, продасть „Трансак-ція“, Коперника 7.

Фортепіанні короткі, продає, одинока нагода, значна знижка ціни. Ганяк, Піс-судського 21. I. пов. 4/28 1—5

Початуючий адвокатський аллі-кант (зі 7-літньою практикою та істи-ном нотаріальним) шукає патрона. Лі-скаві оголошення до Українбанку „Віра“ в Раві Руській в поданням умови. 1—3

Продам каміницю нову, ліжисуючий комфорт, річний дохід зол. 9.420. Ціна 105.000, ввад 70.000. Зголошення: Фірма Ліжман. Пекарська 1, тел. 258-77, 1572 1—2

Вічні пера направляє „Препізія“ Ри-нок 29, Рутівського 12. 1679 1—20

Дора (Карпати) Пансон „Малюк“ — гарне положення — поручає соняшні кімнати зі здоровим харчем по приступних цінах. 1675 1—5

ОГОЛОШЕННЯ.

Вирібня музичні інструменти

Фр. Невчик

Львів, вул. Городецька ч. 2Б. — Телефон 225-76

поручає всілякі музичні інструменти, приладдя і виконує направи по кон-курсній цінах.

Ціни на бажання. 41/91 4—20

П'ЯНИНА першорядні по знижених цінах на догідних умо-винах. Купно про-дажа. Заміна ужи-ваних інструментів

Новацький, Пілсудського 17. 698 31—37

Пансон „Зелемін“ ГРЕБЕНІВ

У найгарнішому положенні, подальше від гостини, гамору і куряви. Про-сторі, соняшні кімнати з бальконами. Річні і соняшні купелі. Знижний зі смачного, здорового харчу. — Ціни помірковані. Відириття 1. червня ц. р. 1661 2—10

Доротеум

Львів, Браєрівська 3.

комісова меблева галя купує. — приймає в коміс — продає.

МЕБЛІ всілякого рода за готівку і на сплати.

ПІДЛЮТЕ

на й в и ще положений чиний живець в наших горах, купелене заведення і літниць в Горганх над Личаківсь-ю в чудовій лісистій околиці, 700 м. по-над рівень моря. Мінеральні питні води і сірчано-солоні купелі. Електричне освітлення, водо-проводи і центральне опріяння. Лічничі вказівки: хороби організ кро-мообігу, відділових шляхів (в винятком туберкульозу), організ травлення, пе-чінки, жовчевих і сечових доріг, сугло-бів, м'яснів і кісток, хороби обіжну ре-човин, стани виснаження з надмірної праці або після перебутих торіб.

Початок сезону 15. червня.

Комунікація:

Залізнична станія: БРОШНІВ на лінії Стрий — Станиславів, а залізти або музукоторово залізницею, яка удер-жує регулярну комунікацію або на заовладення автомотором на місце на 1 1/2 години. Зі Львова їзда на місце 4 1/2 години.

Інформації:

до 1-го липня: Львів, Каушійська 3, тел. 245-82. Від 1-го липня: Живаць ПІДЛЮТЕ, почта Перегіньсько 1648 2—3

На Сході -- ми!

ІВАНА ЧЕРНЯВИ.

Книжка змальовує по мистецьки бо-ротьбу України з Москвою у недале-кому прийдешньому. — Окладника роботи мистця Андрусевича. 200 сторі-друку. — Ціна зол. 1:50.

Дістати можна в друкарні „ДЕМОС“, Львів, Ринок ч. 10. і у всіх книгарижх.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошені шпальти.

І мм. одношпальтовий або його місце в руб-риці оголошень	вод. 0:35	Дрібні оголошення від слова: матримоніальні і приват. кореспонденція по купно, продаж, виїзди і т. п. шукаючи праці	вод. 0:15 0:10 0:07	Остання сторінка 1/1	вод. 480—250—130—70—
одношпальтовий в тексті і новинах на першій сторінці	0:60 0:60	слова товстим друком подвійно.		1/2 1/3 1/8	